

Thematisch onderwijs

KMS

Verantwoordelijke: Directie

Versie: 1.0

Voor wie: Leerkrachten, ouders, directie

Kaart vastgesteld op: 23 september 2022

Herzieningsfrequentie: Eerste drie jaar jaarlijks, daarna eens per 2 jaar

Doel van de kaart

Wij geven aan welk belang het thematisch onderwijs in onze school inneemt, en hoe wij thematisch werken.

Relatie met de visie

Op de Schoolwerkplaats vinden wij dat leerlingen het meest geïnspireerd worden tot leren als de omstandigheden daar optimaal voor zijn. Dit vraagt om een inspirerende omgeving, een uitdagend onderwijsaanbod en een bevlogen leerkracht. Wij hebben er daarom voor gekozen om ons onderwijs thematisch vorm te geven. Thematisch onderwijs betekent voor ons: het integreren van verschillende vakken in de betekenisvolle context van een thema. Er is aandacht voor de ontwikkeling van spel, sociaal-emotionele vaardigheden, expressie en zelfstandigheid, naast de aandacht voor de ontwikkeling van taal, rekenen en motoriek. Leerlingen leren sneller en onthouden veel beter, wanneer zij aan iets kunnen werken dat hun werkelijke interesse heeft. We werken daarom met actuele thema's en interessante onderwerpen die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. De vragen en inbreng van leerlingen zijn medebepalend voor de invulling van het thema. Door goed te luisteren naar wat de kinderen al kennen en kunnen zijn wij nog beter in staat om aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoefte van de groep en het individuele kind. Dit geldt zowel voor de cognitieve als sociaal emotionele ontwikkelingsbehoefte.

Inleiding en achtergrond

De wereld in thema's

Van veel onderdelen van ons onderwijs zijn de activiteiten geclusterd rond een thema. Dit thema geeft de mogelijkheid om de lesdoelen te realiseren. Bij thematisch onderwijs kunnen kinderen op een natuurlijke en betekenisvolle manier kennis, vaardigheden en attitude verwerven. De activiteiten binnen een thema zijn verschillende vervolgvactiteiten die naar een einddoel toewerken. Enkele basale uitgangspunten van ons thematisch onderwijs zijn:

- De leefwereld en de belevingswereld van het kind staat centraal.
- Er is geen strenge scheiding tussen de school en de maatschappij.
- Kinderen leren door te doen.
- Samenwerking speelt een grote rol.

Sámen leer je meer

Coöperatief leren heeft veel voordelen. De betrokkenheid is hoger. En leerlingen mogen doen wat ze graag doen: praten, bewegen en actief bezig zijn. Dit komt het leren ten goede. Daarnaast voelen ze zich onderdeel van een team en de klas. Bij coöperatief leren gaat het dus niet alleen om de leerstof: de kinderen ontwikkelen ook sociaal-emotionele vaardigheden en metacognitie.

Onderzoekend leren

Onderzoekend leren is een werkvorm die kinderen aanspoort de wereld om hen heen actief te onderzoeken en ontdekken. De natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen dient als uitgangspunt. Kinderen worden aangemoedigd om de wereld onderzoekend tegemoet te treden en antwoorden te vinden op hun vragen. Binnen onderzoekend leren zijn kinderen, buiten de klassikale leermomenten om, actief bezig met hun leerproces. Ze leren ervaren wat voor hen belangrijk is, ontdekken en ontwikkelen hun talenten en leren deze benutten. Onderzoekend leren vergroot de kwaliteit van leren, doordat kinderen van en met elkaar leren en leren ontdekken.

Wat we doen

Werken aan schoolbrede thema's

Het schooljaar bevat vijf schoolbrede thema's. Leerlingen leren sneller en onthouden veel beter, wanneer zij aan iets kunnen werken dat hun werkelijke interesse heeft. We werken met actuele thema's en interessante onderwerpen die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen. De inbreng van de leerlingen is medebepalend voor de invulling van het onderwijsaanbod. Het tijdspad van de thema's verloopt tussen de 6 tot 8 weken; van vakantie tot vakantie. Deze thema's herhalen zich in de volgende bouw, waar verdieping op het onderwerp plaatsvindt. Op deze manier worden belangrijke onderwijsinhouden niet fragmentarisch aangeboden maar langere tijd binnen een context die voor kinderen herkenbaar en betekenisvol is. De domeinen hangen nauw samen met de kerndoelen van het onderwijs. De kerndoelen geven de wettelijke kaders aan voor de kern van de onderwijsinhoud. Deze volgen wij en geven richting per thema. In het schooljaar 2022-2023 zijn de volgende thema's vastgesteld:

Themaperiode 1: Ridders en kastelen, retourtje Middeleeuwen!

Themaperiode 2: Feest en lekker eten, aan tafel!

Themaperiode 3: Uitvindingen: het beste idee!

Themaperiode 4: Gi-ga-groen

Themaperiode 5: Water, natte voeten

Fases binnen het thematiseren

Fase 0. Voorbereiding

Met de leerlingen in onze gedachten kiezen we een in onze ogen rijk thema, waar veel kerndoelen verweven kunnen worden: onderwerpen die ruimte bieden voor het buiten zijn, bewegen, burgerschapsvorming, onderzoek/spel, geografische kennis. Onderwerpen waarin persoonlijke ontwikkeling, de executieve functies en sociale ontwikkeling in zicht komen. Na een brainstorm met het team worden de doelen die dit thema aan bod komen inzichtelijk gemaakt, met daaraan verbonden mogelijk activiteiten, excursies, materialen. Naast het reguliere programma worden ook opdrachten bepaald voor de hoogbegaafde leerlingen. De uitgewerkte programma's worden vervolgens besproken met de coördinator Thematisch onderwijs. Ouders worden gevraagd mee te denken middels een Parro bericht.

Fase 1. Startactiviteit/kennissoogst

Elke themaperiode begint met een gezamenlijke start. Denk aan een voorstelling, een gastles, een museumbezoek of een excursie. We starten dichtbij de leef- en belevingswereld van de leerlingen om van daaruit verdieping op het onderwerp aan te brengen. We gaan na wat de kinderen weten en kennen over het thema. Betekenisvol en betrokkenheid vergroten. Tijdens de startperiode wordt samen met de leerlingen vastgesteld wat zij willen en gaan leren gedurende dit thema, op het gebied van:

- Lesinhouden (kerndoelen: wat je moet weten)
- Leerstrategieën (wat je moet kunnen)
- Taal (lezen, schrijven, spreken, luisteren)
- Rekenvaardigheden (vaardigheden, strategieën en automatiseren)
- Topografische kennis
- Historisch besef
- Sociale-, emotionele- en communicatievaardigheden

Fase 2. Aan de slag!

De leerlingen zijn volop aan het werk om hun plannen, ideeën, onderzoeken en spel uit te werken, richting het einddoel.

Fase 3. We werken per thema naar een gezamenlijke afsluiting toe

Zoals een voorstelling, een verkoop, een veiling, een krant, een museum, een boek, een film of een presentatie. De opbrengsten van de thema's worden in de portfolio's van de leerlingen verwerkt. Er vindt een reflectie en evaluatie plaats.

Ambitie

Een uitdaging bij het thematisch werken is zichtbaar maken waar de leerling aan heeft gewerkt en hoe de ontwikkeling is. Dit vraagt van ons als school om een goede, geïntegreerde verantwoording binnen een doorgaande leerlijn in de school. Wij hebben dit binnen onze kwaliteitscyclus opgenomen. De uitwerking hiervan wordt in een doelenmap in het thema in het najaar 2022 opgestart en zal vanaf het thema vanaf de kerstvakantie 2022-2023 in gebruik worden genomen.

Concrete opbrengst

Als je een klaslokaal binnenloopt, herken of zie je het thema terug in materiaal, inrichting, boeken en kinderwerk. Schoolbreed wordt een thema-afsluiting opgezet.

Gerelateerde kwaliteitskaarten

1. Methode: taalonderwijs
2. Methode: rekenen
3. Kleuteronderwijs
4. Leerstofaanbod

